

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Maryja Kleofas.
Niedziela: Ezechiel K.
Poniedziałek: Leona Pap.
Wtorek: Juljusza P.

KURJER WARSZAWSKI

Dodatek poranny.

Wschód słońca o godzinie 5-ej minut 24.
Zachód " " 6-ej " 42.
Długość dnia godzin " 13 " 18.
Przybyło " " 5 " 40.

Wschód księżycy o godzinie 6 minut 15 r.
Zachód " " 9 " 6 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 5 c. 8 (st. 6 c. 0).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 0°.

Środa: Hermenegildy M.
Czwartek: Wielki: Walerjana.
Piątek: Wielki: Anastazji M.
Sobota: Wielki: Lambert'a.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 poł.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Dobrosławy; jutro Goryslawy.

Zgromadzenia: Posiedzenie członków zarządu cmentarza powązkowskiego. (Kancelaria cmentarza za rogatką powązkowską—12 w południe.)—Posiedzenie członków delegacji wystawowej Towarzystwa zachęty do sztuk pięknych w Królestwie Polskiem. (Kancelaria Towarzystwa na Krak.-Przedm.—1 po południu.)—Dwudzieste ogólne zebranie akcjonariuszów Banku dyskontowego warszawskiego. (Lokal Banku przy ulicy Królewskiej—2 po południu.)—Nadzwyczajne zgromadzenie ogólne akcjonariuszów likwidowanego Towarzystwa warszawskiej fabryki stali. (Aleja Ujazdowska—2 po południu.)—Posiedzenie członków zarządu Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak.-Przedm.—5 po południu.)—Zebranie członków Towarzystwa subjektów handlowych i przemysłowych m. Warszawy, celem zaznajomienia się z projektem ustawy kasy wkładowo-pożyczkowej tegoż Towarzystwa. (Lokal Towarzystwa przy ulicy Miodowej—8 wieczorem.)

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-ej rano do 7½ wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele i święta zaś od 12-ej do 3-ej po południu.)

Zabawy: Dla członków Towarzystwa wioślarskiego i osób zaproszonych przedstawienie amatorskie: „Preludjum Szopena”, „Niepocieszony Wojtek”, „Na ulicy”, oraz „Broń niewieścia”. (Lokal zimowy Towarzystwa przy ulicy Królewskiej—8 wieczorem.)—Na rzecz biblioteki Stowarzyszenia wzajemnej pomocy subjektów handlowych wyznania mojżeszowego wieczorek muzyczno-deklamacyjny. (Lokal Stowarzyszenia przy ulicy Długiej—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Lukrecja Borgia” (z udziałem panny Assuuty Lantes i p. Stefana Wołoszko); jutro „Halka” (z udziałem p. Stefana Wołoszko); — Rozmaitości: dziś „Lena”; jutro „Lena”; — Mały: dziś „Profesor moralności”, oraz „Zaloga okrętu”; jutro „Profesor moralności”, oraz „Zaloga okrętu”. (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajdują się na dzień dzisiejszy 11729 rs. 66 kop. (Pożyczki wydawane będą od godz. 9—10-ej rano; wykup zaś i prolongata uskuteczniają się od godz. 9-ej rano do 2-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Piszą z Petersburga, iż Towarzystwom kolejowym kursko-kijowskiemu i fastowskiemu, przyznane zostało prawo udzielania zaliczeń na transporty zbożowe, przewożone liniami tych kolei, i w tym celu każdemu z rzeczonych Towarzystw otworzono w kijowskim oddziale Banku Państwa kredyt na rs. 500,000. Kolei fastowskiej wyłączono mękę z transportów, na które zaliczenia udzielać będzie wolno, a to z tego względu, że ponieważ wywóz mąki z portów morza Czarnego jest dozwolony, eksport tego produktu niepowinien być faworyzowanym za pomocą znacznych zaliczeń.

— Z uwagi na niezbędne zachowanie warunków sanitarnych, wszyscy właściciele posesyj powinni się stosować do następujących przepisów, wydawanych niejednokrotnie a streszczanych następnie w *Gaz. polic.*: 1) ulice i chodniki należy zamiatać i polewać w godzinach ściśle określonych, podwórza zaś codziennie rano przy zamykaniu; 2) śmiecie, błoto i odpadki kuchenne powinny być wywożone z podwórzy codziennie, przyczem z posesyj, położonych przy ulicach przynajmniej, w porze letniej przed godz. 8-mą rano; 3) ustępy mają być oczyszczane i dezynfekowane starannie każdego dnia przed godziną 7-mą rano; 4) boki i dna drewnianych ścieków oraz mostków należy wewnątrz smarować smołą co sobota o godz. 4-ej rano, a podczas upałów i w środy; 5) na bazarach i targach powinna być zachowana wzorowa czystość i należy je codziennie zamiatać natychmiast po ukończeniu targu; 6) miejsca, gdzie dorożkarze poją konie, oraz stacje dorożek i wagonów kolei konnej, winny być ze szczególną starannością utrzymywane, a dezynfekacja ma się odbywać każdodziennie; 7) aparaty Bergera należy utrzymywać w należytym porządku i podczas oczyszczania dołów ustępowych nieprzyjemną woń usuwać przez palenie jałowcu; 8) rewizja gaborów asenizacyjnych dokonywa się co miesiąc,

sprawdzanie zaś, czy są utrzymywane w porządku, w każdą niedzielę o godz. 6-ej po południu; 9) wreszcie w garbarniach wszystkie odpadki skóry i mięsa winny być skrupulatnie dezynfekowane i dwa razy tygodniowo w środy oraz soboty wywożone; w porze upałów wywózka ma być codziennie uskutecznianą.

— W ostatnim tygodniu z. m., rząd gubernjalny warszawski zatwierdził plany następujących znaczniejszych budowli: domu murowanego trzypiętrowego i dwóch takichże oficyn na posesji nr. 2,191h przy ulicy Pokornej; dwóch domów frontowych murowanych trzypiętrowych i dwóch czteropiętrowych oficyn na pos. nr. 926E przy ul. Żelaznej; trzypiętrowej oficyny na pos. nr. 1,549 przy ul. Chmielnej; trzypiętrowego domu frontowego i dwóch oficyn na pos. nr. 2,354 przy ul. Pawiej; trzypiętrowego domu na pos. nr. 5,467 przy ulicy Hrubieszowskiej.

— Jedno z pism podało wiadomość, iż starszy inżynier, p. Mościcki, zamianował trzech pomocników swoich z pensją po 1,000 rs. każdy. Uważamy za stosowne wyjaśnić, iż dotąd w zarządzie miejskim prawo nominacji na wszelkie posady przysługuje tylko samemu prezydentowi miasta, tudzież, iż w tym czasie żadne nominacje miejsca nie miały.

— Magistrat wyasygnował radzie miejskiej dobroczynności publicznej rs. 605 k. 15 za leczenie w szpitalu dzieciątka Jezus dzieci żebraków w roku 1890-ym.

— Ubiegłej zimy, t. j. od d. 15-go października r. z. do d. 1-go kwietnia r. b., staraniem opiekuna ubogich cyrkułu VIII-go oddziału 2-go, p. Bronisława Knolla i innych członków rady, 929 biednych otrzymało pomoc w różnych postaciach, a mianowicie: w zasiłkach pieniężnych, obiadach gorących, bezpłatnie wydawanych w kuchni przy ul. Walićów, w bigosie dwa razy tygodniowo z restauracji p. Liefelda, w chlebie, w herbacie gorącej z pieczywem przy ul. Pańskiej rozdawanej, z koku ofiarowanego przez dyrektora fabryki gazu, p. Albertiego.

— Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż o stypendjum w Rożkach z zapisu hr. Lanckorońskiego mogą się tylko ubiegać osoby urodzone i prowadzące dawniej gospodarstwa rolne w b. okręgu sandomierskim i że wykonawcy testamentu, zgodnie z wolą zapisodawcy, podać nieodpowiadających rzeczonemu rygorowi wcale rozpatrywać nie będą.

— Wczoraj powrócili z Petersburga delegaci urzędników kolei nadwiślańskiej, przebywający tamże od tygodnia w sprawie wyboru typu kasy. Wraz z delegatami powrócił również i dyrektor kolei nadwiślańskiej inż. Daragan.

— Obowiązki zastępcze prezesa zjazdu sędziów pokoju gubernji warszawskiej w zastępstwie s. p. Rizinca spełnia p. Biderman, sędzia pokoju powiatu błońskiego.

— Wydział prawny uniwersytetu tutejszego zatwierdził w stopniu kandydata praw p. Zdzisława Woszczyńskiego. P. Woszczyński bronił rozprawy z prawa cywilnego p. t.: „O kontrakcie pożyczki podług kodeksu Napoleona oraz prawodawstw współczesnych”.

— W Abbazji odbyły się zaręczyny ks. Adama, najmłodszego syna ks. Adama Sapięhy i Jadwigi z ks. Sanguszków, z księżniczką Matyldą Windisch-Graetz, córką Ludwika, komendata korpusu armji austriackiej i Walerji z hr. Deseuffy de Czernek et Tarkoe. Narzeczony liczy lat 25, narzeczona 19.

— J. E. biskup diecezji plockiej, ks. Michał Nowodworski, przyjechał z Petersburga i zatrzymał się w parafji na Lesznie.

— Z teatru.
* Dziś odbędzie się próba czytana z melodramatu d'Ennery'ego „Głośna sprawa”.
Utwór ten, powiększony wkrótce repertuar dramatyczny teatru Wielkiego.

— Ze sztuki.

* Wystawa prac, pozostałych po s. p. Feliksie Brzozowskim, urządzona staraniem salonu artystycznego spółki artystów na Nowym-Swiecie, trwać będzie tylko przez dziś i jutro.

Zarząd salonu, chcąc uprzystępnić zwiedzanie wystawionych dzieł, postanowił obniżyć cenę wejścia do 10 kop.

Po zamknięciu rzeczony wystawy, obrazy bezzwłocznie zostaną zwrócone właścicielom.

— Przedstawiciel spółki.

Przez dwa dni ubiegłe bawili w naszym mieście p. Robert Claudier, elektrotechnik francuzki, przedstawiciel spółki przedsiębiorców francuzkich, zajmującej się urządzaniem światła elektrycznego w różnych miastach.

Rzeczona spółka, jak już było dawniej wzmiankowane, stara się o otrzymanie koncesyj na Warszawę i kilka miast w Cesarstwie, jak Wilno, Kijów i Charków.

Przedstawiciel, p. Claudier, ma już w ręku wszystkie dane co do Warszawy, jakie zebrali jego pomocnicy, również elektrotechnicy, którzy tu bawili przed miesiącem.

Obecnie p. Claudier udał się do Petersburga, celem poczynienia odpowiednich starań w ministerjum spraw wewnętrznych, i dopiero, gdy spółka paryzka zyska prawo rozciągnięcia swych operacji na całe państwo, rozpoczną się rokowania z magistratem m. Warszawy.

— Żegluga.

Obniżający się poziom Wisły nie wynosi 6 stóp, mimo to ruch spławny coraz więcej się ożywia.

Z Warszawy wywożone są transporty melasy do Gdańska.

Ruch w żegludze parowej znaczny, zwłaszcza w przewozie towarów.

Z dniem dzisiejszym rozpoczynają krążyć parowce kurjerskie z przystani administracji żeglugi parowej M. Fajansa.

Parostatki te, niewielkie rozmiarem, nie będą zabierać żadnych towarów, a liczba podróży ma być ograniczoną.

Wyjazd z Warszawy o godz. 1-ej z południa, a z powrotem z Płocka o 4-ej rano.

— Uczciwa...

Chwilowo przebywający w Warszawie p. Kazimierz Niewiarowski, obywatel ziemski z pow. kowelskiego, komunikuje nam fakt godzien zaznaczenia.

Onegdaj, we czwartek, pan N. wychodząc z domu pod nr. 15-ym przy ul. Miodowej, uronił przypadkowo ceratową kopertę, w której znajdowało się 3,000 w sturubłówkach i dwa listy zastawne ziemskie po 1,000 rs. każdy.

Już pan N. był na ulicy, kiedy go dopędza niemłoda kobieta i zdziwionemu wręcza uronioną kopertę.

Uczciwa znalazczyni nazywa się Joanna Michalkiewiczowa, jest wdową po b. robotniku z kolei nadwiślańskiej i obecnie zajmnie się praniem.

Koperta ceratowa była otworzona, więc M. dobrze widziała banknoty, co jednak ani na chwilę nie skusiło jej do przywłaszczenia cudzej własności.

Nadmieniamy, że pan N. znalazczynię hojnie wynagrodził, oprócz bowiem doraźnego datku kilkunastu rubli, wniósł na jej imię do kasy oszczędności 300 rs. i książeczkę dowodową wczoraj uszczęśliwionej kobiecie w mieszkaniu jej w Targówku osobiście doręczył.

— Wielki pożar.

Liczba pożarów od iskiei parowozów na kolei nadwiślańskiej jest istotnie zastanawiająca.

Wczoraj wzmiankowaliśmy o dwóch pożarach na tej linii, gdy w chwilę po zamknięciu numeru nadesła wiadomość o nowym wypadku.

Na ten raz, powodem była lokomotywa pociągu pasażerskiego nr. 4-ty, przechodzącego o godzinie 11-ej zrana około lasów, należących do dóbr Jabłonna.

Zarząd kolei, otrzymawszy telegraficzne wezwanie o pomoc, natychmiast polecił zgromadzić dwustu robotników, którzy mieli być wysłani na miejsce po cięciu nadzwyczajnym.

Na chwilę przed wyprawieniem pomocy ogień przy zastosowaniu energicznych środków został stłumiony.

Szybko wykopane rowy i przecięte linje nie zdolały jednak zapobiedz stratom, które sięgają kilkudziesięciu tysięcy rubli.

Na przestrzeni stu pięćdziesięciu móg pozostały ślady zniszczenia: część zupełnie zgorzała, część zaś ucierpiała od siekiery.

Okazuje się, iż zalecane w ostatnich czasach maszynistom zachowywanie środków ostrożności nie prowadzi do rezultatu.

Wobec odpowiedzialności, spadającej bezpośrednio na zarząd kolei, wielki ten pożar zapewne skłoni dyrektora do obmyślenia radykalnej tamy tego rodzaju wypadkom.

= Kradzieże.

Zamieszkałemu przy ulicy Smoczej pod № 83-ym Chaimowi Langmanowi skradziono różną biżuterję wartości rs. 350.— Z mieszkania Antoniny Hella przy ulicy Karolkowej pod № 10-ym skradziono różną garderobę wartości rs. 120.— Zamieszkałemu przy ulicy Smoczej pod № 87-ym Ajzykowi Weszlauerowi skradziono różną garderobę wartości 105 rs.— Zamieszkałemu przy ul. Gąsiej pod № 30-ym Moszkowi Ostaskiemu skradziono futro oraz różną garderobę wartości rs. 200.— Z mieszkania Józefa Gieslińskiego przy ulicy Slińskiej pod № 4-ym skradziono różną garderobę wartości rs. 180.

= Znaczna kradzież.

Zamieszkały pod № 38-ym przy ul. Smoczej Chaim Langsam, powróciwszy do domu, zastał pewien nielad w pokoju, lecz narazie nie dostrzegł żadnego braku.

Później dopiero okazało się, że z garderoby nie tknięto, lecz złodzieje zabrali klejnoty, wartości około 350 rs. i 195 rs. w gotówce.

= Wykrycie kradzieży.

Przed tygodniem w kilku domach przy ul. Brudnowskiej mianowicie pod nr. 22-im, Karolinie Sadowskiej, pod nr. 16 Juljannie Ohmielewskiej i Wincentemu Jankowskiemu skradziono różne rzeczy.

Zawiadomiona policja rozpoczęła poszukiwania i sprawców kradzieży wraz z łupem ujęto.

Są to Teodor i Stanisław bracia Kozdrak, Wacław i Józef bracia Ziemińscy i Stanisław Laskowski.

Piątka ta popełniła cały szereg kradzieży.

= Ucieczka.

Nocy wczorajszej z domu schronienia starców i sierot starozakonnnych przy ul. Wolskiej uciekli cierpiący lekkie pomieszanie zmysłów: Abram Klejnberg lat 26 i Abram Héchl lat 27.

Uciekli oni w ubraniu szpitalnym. Pomimo poszukiwań na ślad zbiegłych obłąkanych nie natrafiono.

= Z mocowania.

Zapasy atletów cyrkowych znajdują naśladowców w różnych sferach.

I tak, Andrzej Bednarski, robotnik fabryczny, obdarzony rzeczywiście niepospolitą siłą, stoczył walkę z Michałem Kulińskim, mieszkańcem Czystego, który również ma wśród swoich opinję silacza.

W czasie tych zapasów Bednarski uniósł przeciwnika w górę, lecz nie mógł go utrzymać, skutkiem czego Kuliński raptownie upadł i złamał nogę, oraz doznał silnego szwanku w krzyżu.

I Bednarski, straciwszy równowagę, także upadł, trafiając o kant stołu, o który zranił się dotkliwie w głowę.

= Poznany.

Rzeźmieszek, postrzelony onegdaj nocy na Pelcowiznie nazywa się Józef Dąbrowski i mieszka na Kamionku.

Pomimo wybitego oka, D. wkrótce opuści szpital i będzie przeniesiony do aresztu śledczego.

= Zamach samobójczy.

W dniu wczorajszym mieszkanka Saskiej Kępy, Zuzanna Błędowska, licząca 28 lat wieku, w przystępie obłądzenia rzuciła się do Wisły.

Kiedy ją wydobyto i do zmysłów przywrócono, Błędowska prowadzona do domu, wyrwała się i powtórnie wskoczyła do wody.

Musiano stoczyć z upartą desperatką formalną walkę, zanim została znów wyratowana.

Nad obłąkaną rozciągnięto baczny nadzór z obawy nowych pokuszeń.

= Samobójstwo.

Wczoraj rano żona kowala, Marja Laga, chcąc pozbawić się życia, wypila sporą dozę kwasu karbolowego.

Otrucie zauważono zaraz i wezwano pomocy lekarzy.

Pomimo ratunku L. zmarła.

= Ogień.

W nocy z d. 4-go na 5-ty b. m., we wsi Okuniewie, pod Warszawą wybuchnął ogień w budynkach, należących do Szuby i Kozłowskiego, które, pomimo energicznego ratunku, zgorzały.

Budynki ubezpieczono na 180 rs., lecz zapasy i sprzęty gospodarskie, wartości 650 rs., nie były asekurowane.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Od d. 11-go kwietnia zwracane będą za zwrotem specyfikacji akcje Banku handlowego w Łodzi, złożone przez akcjonariuszów, celem uzyskania prawa wstępu na zebranie ogólne tegoż Banku.

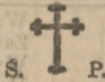
— D. 11-go kwietnia nastąpi przyznanie przez radę miejską warszawską dobroczynności publicznej posagu w sumie 320 rs. z zapisu Rozalii Flatanowej dla ubogiej panny starozakonnej w wieku 16—25 lat.

— D. 11-go kwietnia, o godz. 7-jej wieczorem, odbędzie się zebranie ogólne przedstawicieli kasy zaliczkowej przemysłowców łódzkich.

NEKROLOGJA.

† Ś. p. Sabina Niedzielska,

nauczycielka Instytutu głuchoniemych, po krótkich cierpieniach, zasnęła w Bogu dnia 7-go kwietnia r. b., przeżywszy lat 44. Nabożeństwo żałobno odbędzie się w kościele św. Aleksandra dnia 9-go kwietnia, o godzinie 9-jej i pół zrana, wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła o godzinie 1-jej z południa na cmentarz powązkowski, na które zaprasza się przyjaciół i znajomych. —1454—

Wacław - Marja Hryniewicz,

syn doktora medycyny,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 3-go kwietnia w majątku Dobikinie, przeżywszy lat 19. —1459—

Z sądów.

O testament ś. p. Władysława Walewskiego.

Wczoraj w I-ym departamencie cywilnym Izby sądowej przyszedł znów na wokandę tylokrotnie wspomniany przez nas proces o unieważnienie testamentu ś. p. Władysława Walewskiego.

Kwestją, która proces ów tym razem przed kratki sądowe przywołała, była skarga incydentalna przez p. Stanisława Walewskiego, tudzież panie Bielicką i Bykowską założona od decyzji sądu okręgowego warszawskiego z dnia 5-go grudnia r. z.

Mocą wspomnianej decyzji sąd, jak wiadomo, postanowił był zakomunikować swoje akta prokuratorowi i tok sprawy cywilnej, aż do ukończenia śledztwa karnego zawiesić. Otóż tę właśnie ostatnią część rzeczzonego postanowienia zaskarżono incydentalnie ze strony powodów, którzy — nie kwestjonując bynajmniej przekazania sprawy prokuratorowi, celem wysledzenia i rozpoznania przez władze sądowno-karne ujawnionych w toku procesu okoliczności, zawierających cechy przestępstwa, — utrzymywali jednak w swej skardze, iż rozstrzygnięcie procesu cywilnego o unieważnienie testamentu nie jest zgola zależnem od wyników sprawy karnej, i że z tej przyczyny sąd okręgowy bezzasadnie dalszy bieg tegoż procesu, aż do skutków pochodzenia karnego, zawiesił.

Obroncy strony przeciwnej, w swej odpowiedzi piśmiennej, oponowali przeciwko dopuszczalności podobnej skargi, ze względu na formalne przepisy procedury cywilnej, która zakładać skargi incydentalne tylko w wypadkach wyraźnie w ustawie przewidzianych pozwala.

Przy pierwotnym wprowadzeniu pomienionej skargi incydentalnej na wokandę izby sądowej (w dniu 22-im stycznia r. b.) zapadło postanowienie, nakazujące sięgnięcie do izby całkowitych akt procesu. Postanowienie to okazało się atoli niewykonalnem; ponieważ sędzia śledczy, w rękach którego wspomniane akta obecnie się znajdują, odmówił nadesłania ich do izby sądowej, ze względu na toczące się śledztwo karne, w którym pewne dokumenty z akt cywilnych grają rolę dowodów rzeczowych.

W tym stanie rzeczy na wczorajszej audjencji izba rozstrzygnąć miała tylko pytanie: jak wobec powyższych okoliczności sprawę dalej pokierować wypada. Ale w toku odnosnej rozprawy, adw. Kokeli podniósł wspomnianą już powyżej kwestję niedopuszczalności skargi incydentalnej w obecnym wypadku i zwrócił uwagę na to, że uprzednie rozstrzygnięcie tego zasadniczego pytania usunąć może następującą się obecnie zawisłość. Izba sądowa, wbrew żądaniu skarżących, a zgodnie z wnioskiem prokuratora, postanowiła przystąpić niezwłocznie do rozpoznania poruszanej kwestji.

W rozwiniętej w tym przedmiocie dyskusji adw. Kokeli i T. Walewski, (jako obrońcy pp. Romockiego i M. Walewskiego) popierali zarzut niedopuszczalności w danym razie skargi incydentalnej, z zasady, iż postanowienie sądu, zawieszające bieg procesu cywilnego aż do skutków sprawy karnej, w myśl art. 783-go ustawy post. cyw., wyroków kasacyjnych (1871 nr. 399 i 1882 nr. 66), i analogicznej decyzji I-go departamentu cywilnego izby sądowej warszawskiej (z r. 1881-go nr. 20 inc.), oddzielnie od apelacji zaskarżone być może.

Ze strony przeciwnej adw. Poznański, z którego głosem połączył się też następnie adw. Wagner, obalał przytoczone zarzuty, dowodząc, że zawieszenie procesu cywilnego jest to poniekąd odmowa wymiaru sprawiedliwości, przynajmniej w danym momencie czasu i że z tej przyczyny podobna decyzja musi ulegać sprawdzeniu, sposobem odwołania się do wyższej instancji. Taką zasadę ustaliła już

izba sądowa warszawska niespełna przed trzema laty (w sprawie nr. 531 inc. z r. 1889-go depart. I-go). Zresztą, zdaniem obrońcy, nawet litera prawa za tem przemawia; boć zawieszenie procesu cywilnego jest to w gruncie rzeczy odmowa rozpoznania sprawy, a więc podobna decyzja dotyczy kwestji właściwości sądu i jako taka, z mocy art. 571 i 783-go u. p. c., w drodze skargi doraźnej skarżoną być może. W końcu powołał się obrońca powoda na to, że w przepisach o wprowadzeniu ustawy procedury cywilnej do gub. nadbałtyckich (§ 31 ustęp 11-ty) jest wyraźne mowa o dopuszczalności osobnej skargi na postanowienie zawieszenia procesu, z czego wynika, że procedura obowiązująca wogóle możliwość takiej skargi uznaje.

Prokurator, p. Pomianowski, w swych wnioskach przemawiał za dopuszczalnością skargi w tej postaci, w jakiej ją w danym razie założono.

Izba sądowa w komplecie, złożonym z pp.: Wiljamsa, Bannicha i Orzechowskiego, nie podzielając takiego poglądu, postanowiła skargę incydentalną bez rozpoznania pozostawić.

Tym sposobem proces o testament ś. p. Władysława Walewskiego przeszedł teraz wyłącznie na drogę dochodzenia karnego.

Nie od rzeczy będzie zaznaczyć, iż, o ile nam wiadomo, na drodze tej badanie materiału dowodowego zbliża się już ku końcowi, a w tych dniach ma się podobno odbyć nowa ekspertyza sądowo lekarska.

Fr. N.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

(Korespondencje własne Kurjera warszawskiego.)

Wiedeń 6-go kwietnia.

Zwiedzaliśmy wczoraj po południu rotundę i park wystawy; okazano nam, co gdzie ma stanąć, widzieliśmy zajętych setki ludzi i szkielety pawilonów; od ostatniej mojej wizyty przed tygodniem przybyło tym szkieletom duże ilości, ale mięsa tj. ścian, malowideł, ornamentyki, urządzenia jeszcze zgola nie widać. Rotunda również jeszcze pusta, a raczej zawałona rusztowaniami, drabinami, warsztatami, ani śladu jeszcze środkowego ogrodu, ani basenu. Istotnie trudno przychodzi uwierzyć, że cały ten przyszły zaczarowany świat wystawy będzie do 7-go maja gotowy w całej swojej okazałości. Dyrektor wystawy wcale o tem nie wątpi. Okazem najznakomitszym będzie niewątpliwie sam gmach teatru, który lubo z drzewa wzniesiony, jest najzupełniej bezpieczny i wygodny, istotnie wzorowy! Tej rozrywki wystawowej wygląda Wiedeń niecierpliwie, nie tylko dlatego, że lubi się gapić i bawić, ale że nie znosi atmosfery dusznej, ciężkiej. A właśnie taka naraż miasmo zaległa.

Komitet wystawowy miał zamiar zebrać i wystawić kompletną bibliotekę produkcji teatralnej i muzycznej od Fredry i Chopina do naszych dni i objaśnić je dokładnym katalogiem niemieckim i francuskim, ażeby przez to obcych z tą produkcją poznać, do przykładów i do przedstawień na obcych scenach itp. zachęcić. Odezwy do autorów i wydawców, ażeby dzieła nadesłali, nie odniosły żadnego skutku. Zdaje się, że autorom i wydawcom jakoś nic nie zależy na tem, ażeby ich światu całemu polecono. Komitet oczywiście zamiaru nie wykona, gdyż musiałby chyba na zakupno tych zbiorów wydać tysiące.

Tutaj znów pożary. Komendant straży wykazał, że pożary te są dziełem zbrodniczym. Możecie wyobrazić sobie przerażenie, gdy się rozeszła wiadomość, że Kahlenberg się pali, to jest nie sama góra, ale hotel, wille, ogrody, najulubieńszy cel wycieczek, te Bielany wiedeńskie. Na szczęście ogarnął pożar tylko sąsiedni Leopoldsborg; dym i płomień huczał od 3-jej rano, a mieszkańcy restauracji i folwarku spali. Dopiero z Kahlenbergu policjant dojrzał ogień, pobiegł, zaalarmował i ocalał śpiących. Straże, przybyłe z okolicy, zlokalizowały pożar i ocalały historyczny kościółek.

A.

*
Berlin 7-go kwietnia.

Wczoraj w wielkiej sali ratuszowej odbyło się zebranie Towarzystwa kupców i przemysłowców berlińskich, celem obrad nad projektem urządzenia wielkiej wystawy międzynarodowej w Berlinie w latach 1896/97. Zagał posiedzenie radca handlowy Lissauer, poczem zabrał głos p. Vogh. Wspominał on, że pierwszym warunkiem powodzenia projektu rzeczzonego jest zgodne w tej mierze postępowanie wszystkich interesantów. Należy utworzyć komitet agitacyjny i założyć fundusz gwarancyjny. Miasto na cel wystawy poświęci 10 milionów, a od sfer najbar dziej interesowanych, jako to: od zarządców kolejowych, towarzystw tramwajowych, od właścicieli browarów, hotelów i t. d., spodziewać się można ze 6 milionów. Rzesza zaś zarówno z miastem Berlinem przyczyni się do urządzenia wystawy sumą 10 milionów. Chwila obecna na podjęcie agitacji bardzo jest pomyślna, ponieważ i izby handlowe i reprezentanci rządu o projekcie wyrażali się przychylnie. Po dłuższej dyskusji uchwalili zebrani, że

należy w całym państwie podjąć agitację na cel wystawy międzynarodowej w Berlinie. Czestokroć już projektowano w Berlinie wystawę międzynarodową. Projekty te wszelako zawsze z powodu braku inicjatywy speliły na niczem. Czy obecnie będzie inaczej, czas pokaże.

Hansowi Bülow wczoraj zgotowano w Filharmonji na pożegnanie owację, jakiej dotąd w Berlinie chyba jeszcze nie zaznał. Wykonał Bülow w pierwszej części koncertu pierwszą część Beethovena Es-dur koncertu, w drugiej cztery Chopina kompozycje, ze zwykłym sobie mistrzostwem. Gdy skończył, jakby na znak umówiony, zagrzmiął oklaski we wszystkich kończynach obszernej sali, a wiatom i okrzykom na cześć Bülowa nie było końca. Raz jeszcze zasiadł Bülow do fortepianu i odegrał ostatnie takt z kwintetu z „Fletu zaczarowanego”: „Do widzenia”. Raz jeszcze ta sama powtórzyła się scena. Entuzjazm do tego się podniósł stopnia, że gdy Bülow ostatecznie opuścił salę publiczność kilkudziesięciu tysięcy za nim do jego hotelu Arkanischer Hof i tam dalsze mu urządziła owację. Ukazał się Bülow w oknie, kilka razy się uklonił, poczem podziękował za dowody uznania i zakończył wyrażeniem życzenia rychłego widzenia się, dodając słowa: „Pomiędzy nami kurs pozostaje dawniejszy”. Któżby się był spodziewał, iż po scenach, jakie zaszły w Filharmonji przed tygodniem, Bülow takich jeszcze doczeka się holdów! Stwierdza się na nowo prawda przysłowia, że *aura popularis mobilis*.

Józef Kainz po raz pierwszy wystąpi w niemieckim teatrze w roli Don Carlosa w d. 13-ym b. m.

U Krolla opera letnia zapowiada się świetnie. Zaangażowane są na szereg występów gościnnych: Marcela Sembrich, Moran-Olden, Prevosti, Nikita i Götze. Mierzwiński w tym roku prawdopodobnie u Krolla nie wystąpi.

K.

*

Paryż 6-go kwietnia.

Nie tylko u nas byt księgarzy i wydawców nie jest do pozazdroszczenia: w Paryżu trwa obecnie dość ciężkie w tym dziale przesilenie. Księgarze prześcigali się w obniżaniu cen i sprzedawali tomy z ceną, oznaczoną na 3½ fr., po 3 fr., później po 2.75 fr., wreszcie i po 2.65 fr. Zwłaszcza księgarze prowincjonalni, mający najmniej kupujących, uprawiali szaloną konkurencję, a wskutek tego żądali od wydawców paryżskich ciągłych ustępstw na zakupach hurtowych: doszło do tego, że nietylko do każdego 12-tu egzemplarzy ostatni musieli dodawać trzynasty bez płatnie, ale opuszczali 40%. Magazyny nowości Louvre, Bon Marché i inne sprzedawały corocznie na Nowy rok książek na dziesiątki tysięcy franków po bardzo niżonej cenie. Aby dalszej konkurencji i obniżaniu cen zapobiedz, księgarz Lemerre zaproponował kolegom, aby nadal stanowczo nie sprzedawali książek hurtownie magazynom nowości i podał projekt utworzenia syndykatu, który ma objąć przeszło 1200 księgarzy.

Wczoraj o 2-iej po południu odbyło się uroczyste wręczenie prezydentowi republiki orderu Lwa niderlandzkiego ofiarowanego mu przez królową-regentkę Wilhelminę. Pełnomocnik Holandji przy rządzie paryżkim, van Stuers, w towarzystwie sekretarza legacji Walde'go, udał się do Elizeum, gdzie przywitano go honorami wojskowymi. Przyjęty przez kapitana marynarki Jauréguiberry, wprowadzony został przed prezydenta przez mistrza ceremonji hr. d'Ormesson. P. Carnot, w otoczeniu jen. Brugère, pułkowników Chamoin'a i Dalstein'a, komendantów Pistor'a i Lapeyrat'a, przyjął zaszczytne odznaczenie.

Wczoraj również konferował on z adwokatem Anastay'a, p. Robert, któremu powiedział, że klient jego nie może być rozstrzelany, lecz gilotynowany, i odmówił zbadania jego władz umysłowych przez dra Brouardel'a, o które adwokat prosił.

Rada municypalna Paryża, oprócz 118,400 fr., przeznaczonych na utrzymanie, opał i światło i t. p. nowej wspaniałej Giełdy pracy, ma zamiar zawotować 300,000 fr. na zbudowanie przy niej olbrzymiej sali uroczystości, gdzie urządzanoby bale mniej „arystokratyczne”, niż w ratuszu.

Ministerjum robót publicznych roztrząsa obecnie propozycje, aby robotnicy i urzędnicy kolei państwowych brali udział w zyskach przedsiębiorstwa; dyrektor jednak tych kolei, Cendres, oświadcza się przeciw propozycji, utrzymując, że robotnicy pracują tam „na wydział”, a więc i tak są uprzywilejowani, i administracja stosuje przytem szeroko system gratyfikacyjny.

Rekonwalescencja Guy de Maupassant'a jest całkiem pomyślna i zupełne odzyskanie zdrowia nie ulega już żadnej wątpliwości.

Wyszedł nowy romans Juljusza Claretie p. t. „Amerykanka” i zbiór kronik dziennikarza Willy p. t. „Rok fantastyczny”, odznaczający się doskonałą mieszaniną chłodnego, gryzącego humoru amerykańskiego z wesołą „błagą” paryżką.

K.

*

Rzym 4-go kwietnia.

Wczoraj, o 2-iej po południu, książę Jerzy szwedzki przyjęty był w Kwirynale przez króla i królową, a ku wieczorowi król pośpieszył zwrócić mu wizytę w hotelu Kwirynalskim; ale księcia nie było w domu. Śnać młodego gościa towarzyszący mu dworzanie nie uprzedzili, że król członkiem panujących rodzin zwykł zawsze tego samego

dnia zwracać wizyty: ztąd owo *pasticcio*, przeciwne etykiecie.

Wczoraj król przyjmował po raz pierwszy księcia Juljusza Torlonię, który przybywał z podziękowaniem za wycieczkę królewską do końskiego stada, jakie posiada w okolicach Rzymu w dobrach swoich. Książę Torlonia, nato *Borghese*, t. j. „z domu Borghese”, jak go tutaj żartobliwie nazywają, jest jednym z siedmiu braci rodu Pawła V-go, który się teraz tak strasznie i doszczętnie zrujnował. On sam jednak nic nie stracił, jako małżonek jedynaczki słynnego nieboszczyka bankiera księcia Aleksandra Torlonji, który żądał, aby zięć jego, biorąc 180 milj. franków posagu, rzekł się całkiem własnego nazwiska i przyjął nazwisko żony, dla dowiedzenia światu, iż pan z panów schylił czoło przed złożonym imieniem dorobkowicza, przed którym ustępowało imię wypisane na facjacie bazyliki św. Piotra: *Paulus Borghesius fecit*. Ale ostryżny Torlonia, po zniesieniu majoratów we Włoszech, zastrzegł testamentem, iż olbrzymie kapitały Torloniów do wnuka dopiero należeć mają, a prawnuk tylko może niemi bezwarunkowo rozporządzać. Tym sposobem Juljusz Torlonia braci ratować nie mógł. Ale znaczenie posłuchania, jakie miał wczoraj u króla, polega na tem, że tak Borghesowie, jako i Torloniowie należeli dotąd do tak zwanej *czarnej* arystokracji, to jest do tej, która jedności Włoch i zwierzchności sabaudzkiej dynastji po za granicami Piemontu nie uznaje. Książę Juljusz Torlonia zatem przeszedł w szeregi arystokracji *białej*, z gwelfa stał się gibelinem.

Mogę wam oznajmić to, o czem tutejsze, ani zagraniczne dzienniki nie wiedzą jeszcze, to jest, iż postanowiono w Watykanie, że przysły konsystorz odbędzie się w maju, a Papież ogłosi na nim ośmiu kardynałów, to jest: jednego francuza, dwóch austriaków i pięciu włosków, z których trzech prałatów tutejszych, a dwóch piastujących zagraniczne nuncjatury. Nazwiska elektów, stanowczo już wybranych, podam wam innym razem.

Wczoraj sławny poeta, Józef Giacosa, pisujący po włosku i francuzku, zaproszony był przez królową Małgorzatę i czytał u dworu w liczmem kole znakomitości swoją *La Donna di Challant*, sztukę teatralną wierszem, którą autor niezrównanie deklamuje.

Onegdaj wieczór w ambasadzie austriackiej u barona von Brück, we wspaniałym apartamencie pałacu Chigi, były żywe obrazy i tańce, wykonane przez osoby z najwyższego towarzystwa, a w których mianowicie odznaczyły się: księżniczka Beatrix Grabińska-Potenziani di San Mauro, która tańczyła hiszpańskie *bolero* w stroju andaluzki z młodym księciem Pallavicinim, i księżna Radziwiłłowa z domu Kraszińska, która przedstawiała czarodziejkę w bieli z różczką czarodziejską w ręku i z gwiazdą na jasnych włosach.

D.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 8-go kwietnia. (Tel. Aj. półn.) — Ogłoszony został ukaz o wypuszczeniu nowych sześciu seryj biletów skarbu państwa na rs. 16,516,000.

Carycyn 8-go kwietnia. (Tel. Ajen. półn.) — Dziś otwartą została żegluga.

Taganrog 8-go kwietnia. (Tel. Aj. półn.) — Kupiec Amir oskarżony o domieszanie gorczycy, ziemi itp. do żyta, sprzedanego ajentowi ziemstwa tambowskiego, został przez sędziego pokoju skazany na miesięczny areszt.

Samara 8-go kwietnia. (Tel. (Aj. półn.) — Za fundusze zebrane przez angielski dziennik *Nineteenth Century*, urządzony został w Samarze czasowy szpital na 50 łóżek i zawieszany oddział sanitarny do powiatu nowouzeńskiego. W ciągu ostatniego miesiąca komitet gubernjalny dobroczynny otworzył 143 opiek wiejskich, 173 jadalnie i 39 piekarni.

POŻARY.

Wiedeń 8-go kwietnia. (Tel. Aj. półn.) — W tym tygodniu prawie codziennie wydarzały się w centralnych częściach Wiednia wielkie pożary. Dzisiaj zrana zapalił się dach jednego z gmachów przy Kolovratring. Śledztwo przekonało, że wszystkie te pożary były podłożone. Przypominają że w r. 1883 im, gdy w Wiedniu anarchiści dopuszczali się wielu morderstw, upamiętnili oni swoją działalność także pożarami.

ZAMACH ROZBÓJNICZY.

Poznań 8-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.) — We wsi Koziłec, w okolicy Inowrocławia, dziekan ks. Poniński uległ w mieszkaniu swoim napadowi czterech przebranych mężczyzn, którzy żądali od niego pieniędzy imieniem polskich anarchistów. Ks. Po-

niński wyskoczył z okna do ogrodu. Złodzieje strzelili do niego z rewolwerów, ranili i puścili się w ucieczkę, wszakże udała się za nimi w pogon służba ks. Ponińskiego, tudzież inne osoby, które zbiegły się na odgłos wystrzałów. Wywiązała się bójka. Jednego ze złodziei ubito, drugi zastrzelił się sam, trzeci zabił czwartego, poczem odebrał sobie także życie. Dwóch z szajki poznano, nazywają się Pilaski i Urbanicki, pochodzą z Inowrocławia. Wszyscy przybyli widocznie z Berlina. Przepasani byli kolorowymi szarfami a w kieszeniach mieli kartki z napisami w polskim języku: „Komitet wykonawczy polskich anarchistów.” Znalezione u nich również pieczęcie z podobnymi napisami i koperty z żalobnymi obwódkami. Każdy z ubitych rabusiów okazał się uzbrojonym w dwa rewolwery. W kieszeniach znaleziono u nich spisy wszystkich duchownych poznańskogięzieńskich djeceji. Ks. Poniński otrzymał jedną ranę w głowę, dwie w grzbiet a jedną w rękę; rany nie przedstawiają niebezpieczeństwa dla życia ks. Ponińskiego. (Aj. półn.)

Inowrocław 8-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.) — Rany, zadane księdzu dziekanowi Ponińskiemu, okazują się śmiertelnymi. Morderców ścigano i dwóch zastrzelono, dwaj inni odebrali sami sobie życie.

FIRMAN INWESTYTURY.

Konstantynopol 8-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.) — Firman inwestytury dla kedywa Abbasa powołuje się na podobne firmy z r. 1841 i 1865-go, w których wyliczone są tylko posiadłości afrykańskie Egiptu, wskutek czego półwysep Sinai uznany byłby za bezpośrednią posiadłość turecką. Zapewno z tego powodu lord Salisbury zaprotestował przeciw doręczeniu tak zredagowanego firmanu kedywowi Abbasowi.

Czerniowce 8-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.) — Silne wrażenie sprawiło tu odkrycie zwłok mężczyzny w lasku na granicy rumuńskiej koło Ickan. Znalezione przy nim kartę wizytową z nazwiskiem Eugenjusza Brodzkiego, właściciela Borek w powiecie skalackim w Galicji. Zginął on w pojedynku. Umówioną była trzykrotna wymiana strzałów. Po raz trzeci strzelano z odległości 15 kroków.

Berlin 8-go kwietnia. (Tel. Ajencji półn.) — Rozpuszczają znowu pogłoski o ustąpieniu kanclerza hr. Capriviego z powodu braku większości w parlamencie.

Berlin 8-go kwietnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Podróż cesarza Wilhelma i cesarzowej Augusty Wiktorji do Gdańska w d. 15-ym maja uchodzi za rzecz postanowioną.

Paryż 8-go kwietnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Na obronę posiadłości francuzkich w Dahomeju rząd ma zażądać kredytu trzech milionów.

Bern (w Szwajcarii) 8-go kwietnia. (Tel. pryw. K. W.) — Rada związkowa postanowiła wydalić zbiegłych tu anarchistów.

Belgrad 8-go kwietnia. (Tel. pr. K. W.) — Składki na głodnych w Rosji płyną dalej. W tych dniach odesłano 55,000 dynarów. (Aj. półn.)

TELEGRAMY HANDLOWE.

Petersburg 8-go kwietnia. (Telegram Ajencji półn.) — Notowania giełdy pieniężnej. Przekazy na Londyn (kurs za 3 miesiące) 97.50 płacono, 97.10 płacono, 97.40 płacono. Przekazy na Berlin (kurs za 3 miesiące) 47.80 płacono, 47.60 płacono, 47.75 płacono. Przekazy na Paryż (kurs za trzy miesiące), 38.75 płacono, 38.60 płacono, 38.70 płacono. Półimperjały nowe po rs. 7.76 w poszukiw., 7.80 w zaoferowaniu. Kupony celne po rs. 1.55 w poszukiwaniu, 1.56 w zaoferowaniu. Srebro w posz. — nie notowano, 1.12 w zaoferowaniu. Dyskonto prywatne 4¼% — 5¼%. Bilety Banku Państwa 5% I-iej emisji nie podlegające konwersji 102.75 płacono. Bilety II-iej emisji 102.50 w poszuk. Bilety VI-iej emisji 102.25 w posz., 6% renta złota z roku 1883-go rs. 161 kop. — płacono, 5% renta złota z roku 1883-go 156. — w poszuk., 4% pożyczka złota z roku 1889-go 142. — płacono, 4% pożyczka złota z r. 1890-go 142. — płacono, 5% pożyczka wschodnia II-iej emisji 101.75 płacono, III-iej emisji 103. — płacono. Pożyczka premjowa I-iej emisji z roku 1864-go 236.50 płacono. Premjówki II-iej emisji z roku 1866-go 219. — płacono. Listy premjowe szlacheckie świadectwa tymczasowe 199. — w za.

